

Riktlinjer för uteserveringar i Norrtälje stad

Riktlinjer för upplåtelse av offentlig plats i Norrtälje

I Norrtälje kommun, främst i Norrtälje stads kärna, Rimbo Centrum och Hallstaviks Centrum vistas under främst sommartid många människor på en begränsad yta. För att alla skall känna trivsel och uppleva trygghet och att det skall finnas god tillgänglighet för alla, krävs vissa riktlinjer avseende utnyttjande av gator, torg och övriga offentliga platser som redovisas som allmän plats i detaljplanerna och som uppehållits för sitt ändamål. Riktlinjerna behandlar i huvudsak objekt som kräver polisens tillstånd för utnyttjande av offentlig plats. Oavsett om byggnader kan behöva renoveras, en konsert skall hållas, glass skall säljas eller om affischer för en teater skall sättas upp på offentlig mark så krävs polistillstånd för att nyttja offentlig plats. Enligt ordningslagen SFS 1993:1 617, är polisen tillstånds- och övervakningsmyndighet för offentlig plats inom detaljplanelagt område, gator, torg och parker. Se utdrag nedan.

3 kap, 1§

En offentlig plats inom detaljplanelagt område får inte utan tillstånd av Polismyndigheten användas på ett sätt som inte stämmer överens med det ändamål som platsen har upplåtits för eller som inte är allmänt vedertaget. Tillstånd behövs dock inte, om platsen tas i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd.

Innan tillstånd medges kan polisen inhämta yttrande från kommunen.

2§

Polismyndigheten skall inhämta yttrande från kommunen innan tillstånd ges för att ta i anspråk en offentlig plats. Om kommunen avstyrker ansökan, får tillstånd inte meddelas. Om kommunen för tillstyrkan uppställer villkor enligt 15 §, får tillstånd meddelas endast om det förenas med dessa villkor.

Kommunen skall inte höras i tillståndsärendet, om detta avser

- 1. mark som förvaltas av någon annan än kommunen, eller*
- 2. annan kvartermark än som avses i 1 kap. 2 § första stycket 3, om den är avsedd att tas i anspråk enligt nyttjanderättsavtal med kommunen*

Antagna riktlinjer är generella riktlinjer. I kommunens yttrande kan ytterligare krav ställas. Riktlinjerna skall ses som just riktlinjer, vilket möjliggör för berörd myndighet att behandla remisser från polismyndighet från fall till fall.

Kommunfullmäktige fastställer taxa, inklusive villkor för upplåtelse av offentlig mark. Avgiften faktureras för nyttjande av offentlig platsmark.

Riktlinjer antas dels för **UTESERVERINGAR** och dels för **GATUPRATARE och UTSMYCKNING** i Norrtälje stad. För Rimbo och Hallstaviks centrum ska motsvarande riktlinjer arbetas fram.

För upplåtelse av offentlig mark för byggställningar, byggbodas etc. regleras villkoren i polistillståndet utifrån kommunens krav.

I Norrtälje kommun finns ingen Torgstadga. Utpekade försäljningsplatser i Norrtälje stad, Rimbo Centrum och Hallstaviks Centrum, anges på karta, upplåts för försäljning enligt fastställd taxa med tillhörande villkor.

POSTADRESS

Box 802, 761 28 Norrtälje
Gatu- och parkavdelningen

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Riktlinjer för uteserveringar i Norrtälje stad

1. Generellt/Utformningen

Uteserveringarna ska vara tillgängliga för alla, även för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Genom att följa reglerna för avgränsningar, passageavstånd och genom övrig utformning blir staden mera tillgänglig. Alla ska ha glädje av stadens uteserveringar och personer med nedsatt rörelse och/eller orienteringsförmåga ska känna sig välkomna. Bord och stolar ska placeras direkt på gatumarken. Det är viktigt att underhållet och renhållningen håller en hög standard för en positiv och tilltalande helhetsverkan för serveringen. Angöring och varuleveranser mm ska kunna ske på ett trafiksäkert sätt. Framkomlighet för räddningstjänstens fordon måste finnas.

2. Bakgrund

Norrtälje är en utpräglad sommarstad där mycket händer under några intensiva sommarveckor. Vår stad har ett fantastiskt allmänt uterum, våra gator och torg med närhet till vatten.

Uteserveringarna är betydelsefulla i stadsmiljön och är en viktig del av vår attraktiva sommarstad och därför är det särskilt viktigt att det finns riktlinjer för utformningen. Norrtäljes stadskärna är relativt liten och koncentrerad där mycket ska få plats på liten yta. Kommunen äger gatumarken och ansvarar för stadens utseende och tillgänglighet. Det som kan tillåtas på den allmänna gatumarken är i första hand uteserveringar som inte kräver bygglov. Uteserveringar eller anordningar som kräver bygglov kommer att hanteras restriktivt. Dessa riktlinjer sammanfattar de krav som Norrtälje kommun ställer på utformningen av uteserveringar som inte kräver bygglov.

3. Innan upplåtelsen

I ansökan ska yta i m² anges, val av plats, tid för uppbyggnad, ritning med placering av anordningar, bilder på möbler och annan utrustning samt eventuellt användning av *gasolvärmare*. I detta fall ska även tillstånd från räddningstjänsten sökas. Gatu- och parkavdelningens handläggare ska kontaktas för besiktning av platsen. Om detta inte görs anses upplåten yta som utan anmärkingar/i bra skick. Iordningsställande och nedmontering ska ske inom den sökta tidsperioden och genomföras på så kort tid och på så liten yta som möjligt.

4. Under upplåtelsestiden

Område ska hållas i rent och vårdat skick. Klotter ska saneras omgående, senast inom 48 timmar. Det är inte tillåtet att parkera fordon i anslutning till eller inom den upplåtna ytan. Polisens tillstånd ska finnas tillgängligt. Den som bedriver försäljning ska vara momsregistrerad eller ha F-skatt.

Uteserveringen ska tas bort på uppmaning av polis eller kommunen om den är till hinder vid gatuarbeten, evenemang eller liknande. Ingen ersättning utgår för minskad intäkt för näringsidkaren.

I nära anslutning till de flesta uteserveringarna finns det bostäder. Därför är det viktigt att verksamheten på uteserveringarna sköts och anpassas så att störningar inte uppstår. Om riktlinjer, regler och villkor inte följs efter uppmaning upphävs tillståndet (av polisen) och uteserveringen tas bort på tillståndshavarens bekostnad. Olovlig begagnande av offentlig platsmark rivs omgående på verksamhetens bekostnad.

5. Efter upplåtelsen är avslutad

POSTADRESS

Box 802, 761 28 Norrtälje
Gatu- och parkavdelningen

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se

Avsätt tid för återställande av platsen, boka in efterbesiktning med markupplåtaren, dock senast 2 veckor efter att tillståndet löpt ut. Återställande ska genomföras på så kort tid och på så liten yta som möjligt. Eventuella skador på mark, vegetation eller utrustning återställs på tillståndshavarens bekostnad.

I de fall förbesiktning av området inte skett, betraktas samtliga skador såsom uppkomna under dispositionstiden. Kostnaden för återställning av skador som uppstått under depositionstiden ska ersättas av tillståndshavaren. Kommunen kostnadsberäknar återställningen av skador och beställer återställningsarbetet om annat inte avtalats. Kvarlämnade anläggningsdelar och/eller material efter att tillståndet löpt ut avlägsnas av kommunen på tillståndshavarens bekostnad. I samband med avlägsnandet av kvarvarande delar/material så kan även demonteringskostnader tas ut.

6. Utformning – utseende

Uteserveringarna ska vara tillgängliga för alla, även för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Uteserveringarna ska ligga direkt utanför en byggnad och utformas så att den ansluter till fasadindelning, byggnadens stil och komposition och de ska anpassas till de utrymmen som restaurangen disponerar när det gäller köks- förvarings och toalettutrymmen.

Markupplåtelse i anslutning till caféer/restauranger avser endast serveringsutrymme, inte tillagning, glassbox och dyl.

I nära anslutning till de flesta uteserveringarna finns det bostäder. Därför är det viktigt att verksamheter sköts och anpassas så att störningar inte uppstår.

Framkomlighet för räddningstjänstens fordon måste finnas.

7. Viktiga mått

Uteserveringens storlek och form måste utformas med hänsyn till framkomligheten för gående och annan trafik. Det innebär att det ska finnas minst 1,2 m fri gångbana – i stadskärnan kan dock hela gångbanelängden upplåtas om det finns fri gångbana på andra sidan gatan. På gågator skall fri passage för gång- och motortrafik vara minst 3,5 m.

Avstånd mellan underkant parasoll/markis och gatuplan får inte vara lägre än 2,2 m och ska vara inom upplåtna ytan, **ej ut i körbana.**

8. Storlek och läge

Vilken storlek uteserveringen kan ha bedöms utifrån vad som är lämpligt på platsen.

Uteserveringen ska placeras direkt mot fasaden. Alla möbler, inklusive avgränsningen och gatupratare/menyer, ska placeras inom den yta markupplåtelsen medger.

Fri körbanelängd på gågatan får inte understiga 3,5 m.

Uteserveringen får inte blockera eller täcka över brunnar, brandposter, kopplingskåp etc. Där det finns två uteserveringar mittför varandra prövas ansökan individuellt.

9. Uppbyggnader/golv

Uteserveringarna tillhör gatan och torget och är en del av stadens uterum. Golvet är trottoaren eller torgbeläggningen som finns. Serveringarna ska därför utföras utan uppbyggda golv och möblerna ska placeras direkt på marken. Trägolv och mattor är helt främmande inslag i stadsmiljön.

I undantagsfall där sluttande marknivåer kräver en viss uppbyggnad kan den godtas.

Bygglov krävs. Om marken är starkt sluttande (<5%) ska lämpligheten att anlägga uteservering prövas, Tillgänglighetskravet måste alltid beaktas. Uppbyggda golv och upplag kan även utgöra gömställen för skadedjur.

POSTADRESS

Box 802, 761 28 Norrtälje
Gatu- och parkavdelningen

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se

I de fall uppbyggnad av golv har beviljats skall dessa tas bort senast 15 oktober. Uppbyggnad får inte skada markbeläggningen, den får inte borrar eller fästas i marken.

10. Tillgänglighetskrav

Det ska vara lätt att ta sig både in på serveringen och förbi den. Det innebär att den ska placeras i marknivå och inte ta upp mer utrymme än vad som är anvisat så att alla kan ta sig förbi. I fall där uppbyggnad beviljas ska en godkänd ramp integreras i uppbyggnaden, inom upplåtelseytan.

11. Möbler

Alla möbler måste placeras inom serveringens avgränsning. Stolar och bord bör väljas med omsorg och vara av lätt karaktär för att passa in i gatumiljön. Caféstolar och bord bör vara i smide, metall eller trä, för att passa in i Norrtäljes stadsmiljö. Möblerna ska vara enkla, rena och hela och anpassade för utebbruk. Vita möbler bör undvikas eftersom de reflekterar starkt ljus och blir irriterande. Till ansökan bifogas därför uppgifterna om möblernas utseende (t.ex. modell, material och färg). Trebenta möbler passar där marken/golvet är lite ojämnt, eftersom stolar och bord med tre ben kan vara lättare att få att stå stadigt. Utrymningsvägar får ej blockeras.

12. Avgränsningar/inhägnande

Meningen med uteserveringar är att de är ute i det fria och egentligen ska de inte inhägnas. Där uteservering avbryter gångstråket krävs med hänsyn till synskadade alltid en avgränsning som ska passa in i stadsmiljön. Höjden på avgränsningen ska inte överstiga 1,1 m. En nedre tvärså ska finnas ca 15 cm ovanför mark för att synskadade inte ska riskera att falla in i uteserveringen. Där räcken eller avgränsningen behövs ska de utföras i metall, trä eller glas. De ska vara målade i svart, grått, brunt eller annan dämpad kulör. Alla avgränsningar ska ha en låg sarg längs marken, för att underlätta för synskadade att upptäcka serveringen. Avgränsning i form av löst hängande rep kan accepteras om den även har en låg sarg längs marken. En annan form av avgränsning är rektangulära blomsterurnor i trä, metall eller betong som står direkt på marken. De ska vara enkla att flytta. Staketet ska vara så enkla som möjligt och får inte försees med reklam. Eventuella blomkrukor/-lådor ska placeras INOM den upplåtna ytan. För tillstånd att servera alkohol gäller att uteserveringen ska vara avgränsad. Gäster får bara dricka alkohol inom avgränsningen.

13. Reklam

I första hand ska det egna företagsnamnet framhållas på parasoller och markisers nedkant och reklam för varumärken bör undvikas. Vindskydd som spänns utanpå eller innanför staket är inte tillåtet eftersom lättheten försvinner och uteserveringen tar för mycket visuell plats i gaturummet. Vindskydd med reklam tolkas som skylt och kräver bygglov. Gatupratere och menyer för restauranger ska vara inom den upplåtna ytan.

14. Markiser och parasoller

Uteserveringarna bör vara sommarlätta med luftiga tak. Utan särskilt tillstånd får de försees med skydd i form av tygmarkiser eller tygparasoller. Parasoller eller markiser får inte placeras så att någon del hamnar utanför den upplåtta markytan. Avståndet mellan underkant parasoll/markis och gatuplanet får inte vara lägre än 2,2 m.

POSTADRESS

Box 802, 761 28 Norrtälje
Gatu- och parkavdelningen

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se

Markiserna ska vara fribärande och stöd får inte förekomma. Uteserveringen upplevs då som en tillbyggnad av fastigheten och blir inte den del av gaturummet som målet med stadens uteserveringar är.

Vi strävar efter att varken parasoller eller markiser ska ha reklamtext. Om reklamparasoll används får reklamen endast förekomma på markisens eller parasollens nedkant och ska vara diskret. Företagets/restaurangens namn ska framhållas i första hand.

Reklamparasoller och liknande material med varumärkesnamn är inte designade för att passa i vår stadsmiljö.

15. Ordning och reda

Uteserveringen är en del av gaturummet och det är därför viktigt att området i och omkring serveringen ser välordnat och städat ut dygnet runt. Det är tillståndshavaren som ansvarar för städning. Skräp som kommer från uteserveringen får inte sopas ut på gatan. Uppsamlat skräp får inte läggas i kommunens papperskorgar utan ska bortforslas från platsen. Möblerna bör med fördel plockas undan varje kväll där det är möjligt. I annat fall låses de fast med vajer på plats. Det får inte förekomma några travar av möbler inklädda med presenning.

POSTADRESS

Box 802, 761 28 Norrtälje
Gatu- och parkavdelningen

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se